

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izven nedelje in praznika. — Inserati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej.

«Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Stara slika na seji Narodne skupščine

Zopet dveurna debata o zapisniku. — Skupščinski predsednik mora klicati k redu tudi ministra. — Pristransko postopanje vlade tudi v zunanje-političnih zadevah

— Beograd, 15. junija. Današnja seja Narodne skupščine je bila zopet precej burna in viharina. Ves dopoldne se je vršila zgozdeba o zapisniku, glede katerega zahteva opozicija razne popravke. Vlada večina je napravila obstrukcijo opozicije brez moči in večinoma tudi ne more ugovarjati zahtevanim popravkom zapisnika. Opažati je, da se vlade in njene večine polarska vedno večja nervoznost, ker ne vidi iz sedanjega položaja nikakega izhoda.

— Seja je bila sklicana ob 9., pričela pa je šele ob 10.25, ker prihajajo poslanci vladne večine na sejo tako nerodno, da ob 9. uri še ni bilo kvoruma. Že med čitanjem zapisnika je prišlo do ostrega konflikta, ker je skupščinski tajnik Stevič čital zapisnik tako tiho, da ga sploh ni bilo razumeti. Posl. Pribežević je proti temu odločno protestiral ter zahteval, naj tajnik Stevič odloži tajniško mesto, če nima toliko glasu, da bi čital zapisnik tako glasno in razločno, da ga morejo slišati po vsej dvorani.

V splošnem prerekanju je nato zahteval besedo posl. Ivan Pucelj, ki je zahteval, naj se zabeleži v zapisniku, da je predsednik Narodne skupščine z večerajšnje dopoldanske seje pobegnil, imela se je namreč vršiti prozivka, toda ker je bilo v dvorani jedva pet do šest poslancev vladne večine, se je predsednik izognil temu na ta način, da je sejo še med govorom Stevana Radića kratkotalno prekinil in takoj pobegnil iz dvorane. Tajnik je to zahtevo odklonil, nakar je predsednik takoj odredil glasovanje. V dvorani je nastal znova hud prepir, ker je opozicija ogorčeno protestirala proti temu, da glasujejo o tej zadevi poslanci vladne večine, ki sploh niso bili navzoči in niti ne vedo, za kaj gre. V splošnem prerekanju je bilo slišati posl. Dragičevića:

Glejte glasovalno mašino, kako dobro funkcionira! To je balkanska glasilačka marva!

Ko se je nemir nekoliko polegel, je dobil besedo zemljoradnik Vojta Lazjić, ki je ostro grajal potopanje predsednika. Seje sklicuje za 9. uro, sam pa pride na sejo šele ob pol 11. Prav tako tudi poslanci vladne večine ne prihajajo k sejam in pridejo samo h glasovanju, kadar gre za prozivko, da ne izgube dnevnice. Na ta način vladna večina sama onemogoča delovanje Narodne skupščine. Naš kmet dela dnevno po 16 ur, poslanci pa tako malo marno vrše svoje dolžnosti. Med njegovim nadaljnjim govorom je prišlo do tako ostrega prerekanja, da govornika

sploh ni bilo razumeti. V prepiranju se je zlasti odlikoval minister poštni Kujundžić, ki ga je moral predsednik skupščine ponovno opominjati.

Nato je dobil besedo posl. Stepan Radić, ki je ostro grajal nastop ministra poštni dr. Kujundžića ter zahteval od predsednika, da ga ne samo opominja, marveč radi nedostojnega vedenja predlaga v izključitev.

Posl. Pucelj: Dr. Korošec naj zopet pokliče deset žandarjev.

Stepan Radić poziva predsednika, naj vodi sejo kot predsednik Narodne skupščine, ne pa kot predsednik vladne večine.

V odgovoru je dr. Perić naglašal, da si prizadeva biti objektivni, ministra Kujundžića pa je že pozval k redu.

Nato je dobil besedo posl. Svetozar Pribežević, ki je zavračal pomombo ministra Kujundžića, češ da je v posesti pisma, ki Pribeževića zelo kompromitira. Posl. Pribežević je to trditve takoj ovrgel in zadevo pojasnil. Ko je prišel svoječasno na shod v Otočac, je izvedel, da so bili preko noči premeščeni vsi uradniki tamonjske šumske uprave, ki so bili pristaši SDS. Radić je poslal takratnemu podtajniku v ministrstvu za šume dr. Kujundžiću pismo, v katerem protestira proti takemu partizanskemu postopanju. V svojem nadaljnjem govoru je posl. Pribežević protestiral proti postopanju skupščinskega predsednika, ki mora v inozemstvu vzbuditi vtis, kakor da pri nas ni narodnega in državnega edinstva.

Pri tem je omenil snočno večerjo na dvoru na čast rumunskemu zunanjemu ministru Titulescu. Na to večerjo so bili povabljeni samo zastopniki vladne večine, a nihče izmed opozicije. To izgleda tako, kakor da je pri nas samo vladna večina kraljevska. Primerjal je postopanje v Angliji in pri nas ter se proti takemu postopanju v imenu KDK majodločneje zavaroval. Nato je govoril še o zapisniku in zahteval razne popravke, ki jih je skupščinski tajnik sprejel.

Končno je govoril o zapisniku še črnogorski radikal Puniša Račjić, ki je naglašal, da je današnji zapisnik popolnoma v redu, ker je spisan v cirilici in srbskimi. V ostalem pa je zahteval, naj vlada takoj predloži zakon o dvojezičnosti, da bodo lahko poslanci svoje spore opravili med seboj.

Seje ob 12.30 je Narodna skupščina končno prešla na dnevni red in nadaljevala razpravo o obtožbi proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiću. Prvi je dobil besedo posl. Besarović, ki ob 13. še govori.

Vladni načrti proti opoziciji

— Beograd, 15. junija. Za danes popoldne je napovedan sestanek med Ljubo Davidovićem in Veljo Vukičevićem, na katerem bi imela razpravljati o akciji proti opoziciji. Ministrski svet se je s tem vprašanjem bavil že na svoji snočni seji in je razpravljaj zlasti o spremembi skupščinskega poslovnika, vendar pa ni prišlo do nikakega sklepa, ker se radikali in demokrati tozadaj niso mogli sporazumeti. Dopoldne je bil g. Vukičević delj časa v dvoru. Ministrski svet se bo sestel po sestanku Vukičevića in Davidovića in bo nadaljeval razpravo o akciji proti opoziciji.

Akcija Joce Jovanovića

— Beograd, 15. junija. Zemljoradnik Joce Jovanović je poslal danes vsem šefom parlamentarne skupine pismo, v katerem jih prosi, naj se udeležijo sestanka šefov parlamentarnih skupin danes popoldne ob 18. da se posvetujejo o tem, kako bi se moglo najti izhod iz sedanje nevezdrne situacije v Narodni skupščini. Vo političnih krogih pa zelo skeptično sodijo o uspehu te akcije, ker zlasti naglašajo, da je z vladnimi strankami pod sedanjimi okoliščinami vsak sporazum nemogoč. G. Joce Jovanović si že delj časa prizadeva, da bi dosegel pomirjenje med vlado in opozicijo ter skuša zlasti posredovati med demokrati in KDK. Njegova akcija pa doslej ni rodila še nikakih uspehov.

POSET POLJSKIH LETALCEV

— Beograd, 15. junija. Jutri dopoldne prispe v Beograd skupina poljskih letalcev pod vodstvom polkovnika Rajskega, da vrne našim avijatičarjem svojačasni poset v Varšavi.

Seja radikalskega poslanskega kluba

— Beograd, 15. junija. Danes ob 5. popoldne je napovedana seja radikalskega poslanskega kluba, na kateri bi se imela vršiti izvolitev ostalih devetih članov klubskega odbora, ki naj predlaga ukrepe za sanacijo razmer v stranki. Seja bi se imela vršiti že večeraj popoldne, vendar pa je bila v zadnjem hipu odpovedana, ker med vladinovi in pristajali glavnega odbora glede zasedbe teh mest ni prišlo do sporazuma. Tudi danes so se ves dopoldne nadaljevale konference in posvetovanja, izgleda pa, da se seja tudi danes ne bo vršila.

TITULESCU NA GROBU NEZNANEGA JUNAKA

— Beograd, 15. junija. Rumunski zunanji minister g. Titulescu je danes dopoldne v spremstvu poslanske svetnike dr. Subotića napravil izlet na Avalo in tam položil venec na grob neznanega junaka. Opoldne priredi njemu na čast beograjski Jockey-klub svečan obed.

UBIT KAČAK

— Prizren, 15. junija. Snoč ob 5. je prekorčila mejo v okolici Prizrena tolpa albanskih kačakov pod vodstvom znanega komite Ali Adema. Med kačaki in orožniki se je vnela borba, ki je trajala skoraj dve uri. Ali Adem na čigar glavo je bila razpisana nagrada 60.000 Din, je bil v borbi ubit, dva kačaka pa ujeta. Ostali del tolpe je pobegnil z ranjenci preko meje.

RAZMEJITEV ŠKOFIJ V ČSR

— Praga, 15. junija. Včeraj in danes je zasedala interministerijalna komisija za določitev meja škofij, kakor je ta določena v modusu vivendi z Vatikanom.

Program konference Male antante

Zunanji ministri bodo razpravljali o vseh aktualnih vprašanjih mednarodne politike, zlasti tudio odnosajih med Jugoslavijo in Italijo. — Istočasno se bo vršila tudi konferenca novinarske Male antante.

— Bukarešta, 15. junija. V zunanjem ministrstvu so končane že vse priprave za konferenco zunanjih ministrov Male antante. Češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša pričakujejo v Bukarešti v tork popoldne. Na rumunski meji ga sprejmejo zastopniki rumunskega zunanjega ministrstva. Istega dne zvečer se bo vršil v zunanjem ministrstvu banket, ki ga priredi notranji minister Duca. Tudi jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Marinkovića pričakujejo za tork popoldne. Jugoslovenska novinarska delegacija prispe v Bukarešto v tork zjutraj pod vodstvom šefa presbitorja zunanjega ministrstva Hadžipopovića. Češkoslovaška novinarska delegacija pod vodstvom direktorja Hajeka prispe v Bukarešto obnem z dr. Benešem. V sredo ob 11.30 dopoldne se bo vršila v zunanjem ministrstvu prva seja zunanjih ministrov Male antante. Sledeče seje se bodo vršile v sredo dopoldne, v četrtek dopoldne in popoldne ter v petek dopoldne. V petek popoldne pa bodo zunanji ministri sprejeli zastopnike tiska in jim podali običajne izjave.

Zunanji ministri Male antante bodo razpravljali o naslednjih važnih vprašanjih: na prvi seji bodo poročali o zunanjih politiki svojih vlad ter o svojih posebnih akcijah. Tako bo n. pr. češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš podal ekspozit o rezultatu svojih posetov v Londonu in Berlinu, dr. Marinković o svoji akciji v Parizu, Titulescu pa o uspehih svojega poseta v Rimu in Parizu ter o razgovorih, ki jih je imel za časa zasedanja Sveta Društva narodov v Ženevi z vodilnimi evropskimi politikami. Nato se bo razpravljalo o političnem položaju Male antante in o mednarodnih odnosajih posameznih držav. Pri tem se bodo ministri posebno ozirali na srednje - evropska gospodarska vprašanja. Zunanji ministri se

bodo posvetovali tudi o revizionistični propagandi in o jugoslovensko - italijanskem problemu.

Po zaključku teh razprav, ki zanimajo vse tri države, bodo zunanji ministri razpravljali o vprašanjih, ki interesirajo eno ali drugo državo Male antante. Tako se bo razpravljalo o rumunsko - jugoslovenskem šolskem vprašanju v Banatu ter o zadevi razlastitev v severnem delu Maramuresa, ki zadeva zlasti Češkoslovaško. V sredo zvečer se vrši dine v kraljevi palači, katerega se bodo udeležili tudi člani kraljevske rodbine. V četrtek priredi jugoslovensko poslaništvo rout. Zvečer priredi rumunski zunanji minister Titulescu banket za 100 oseb. V petek priredi češkoslovaško poslaništvo intimen dine. Dr. Beneš bo odpotoval v petek zvečer, dr. Marinković pa najbrž v soboto zjutraj.

Obnem s konferenco Male antante se bo vršila tudi konferenca novinarske Male antante, katere se udeležijo približno 40 delegatov. Konferenca bo zasedala v slavnostni dvorani rumunskega novinarskega sindikata in bo otvorjena v sredo dopoldne. Otvoritvene seje konference novinarske Male antante se udeležijo tudi vsi trije zunanji ministri. Konferenco bo otvoril češkoslovaški delegat ravatelj Šihovski. Novinarska konferenca bo zasedala dva dni in bo zaključena v četrtek popoldne.

SESTAVA JGSL DELEGACIJE

— Beograd, 15. junija. Jugoslovenska delegacija za konferenco Male antante je sestavljena takole: predsednik zunanji minister dr. Marinković, ekspert šef kabineta zunanje ministra Pelivanović, tajnik poslanski svetnik dr. Subotić in tajnik uradnega ministrstva dr. Pavelić.

Nobile na varnem?

— Rim, 15. junija. «Corriere della Sera» poroča iz Osla, da je prejel po velinik parnika «Citta di Milano» od generala Nobile poročilo, da se je položaj posadke «Italie» zboljšal ter da Nobile z veliko sigurnostjo pričakuje rešilne ekspedicije. Po napornem potovanju po ledenikih je ekspedicija dosegla otok Karol v Severnem ledenem morju, kjer bo čakala na rešitev. Otok Karol je odkril L. 1861 raziskovalec Forrella. Otok je neznatno površine in moli kakih 95 m iznad morske gladine. Nobile upa, da bo na tem kraju dobil sigurno zatočišče, dokler ne prispejo rešilne ekspedicije. List pa pripominja, da je treba to vest sprejeti z rezervno, ker še ni potrjena.

Dr. Tukova afera pred parlamentom

— Praga, 14. junija. Včeraj sta imela seji zbornica in senat. Največjo pozornost v zbornici je izzvala debata o poslanec dr. Tuki, paterega sta, kakor znano, obdolžila socialni demokrat dr. Derer in narodni demokrat dr. Ivanka, da je madžarski špijon in da ne deluje za slovaški narod, temveč za Horthyja. Zlasti dr. Ivanka je očital Tuki, da je voditelj in organizator slovaške Rodobrane, za katero je tudi sestavljal katehizem, čeprav je ta organizacija oblastno prepovedana. Dr. Tuka je izposloval, da so funkcijonari Rodobrane sami bivši honvedski častniki. Končno je povzel besedo tudi dr. Tuka, ki je izjavil, da je Slovák. On ni tožil dr. Dererja in dr. Ivankve, čeprav sta mu v listih javno očitali vohunstvo. Pač pa je pri pristojnih oblasteh vložil ovadbo proti sebi. Ker je preiskava proti njemu uvedena, noče dalje govoriti o tej zadevi ter se omejuje samo na to pojasnilo. »Kot jurist«, je dejal dr. Tuka, »vem, kaj je dovoljeno in kaj je prepovedano. Zato stopim mirne duše pred sodišče z zavestjo, da se nisem pregrešil ne proti naši republiki, ne proti nacionalnim dolžnostim.« — Za dr. Tukom je govoril tudi predsednik zbornice, ki je izjavil, da bo mogla vsa akcija proti dr. Tuki imeti za posledico, da bodo vsi Slovaki agitirali z geslom »Proč od Čehov!« Drugače sta bili seji zbornice in senata mirni.

FRANCOSKO KONSOLIDACIJSKO POSOJLO

— Pariz, 15. junija. Glasom se nepotrjenih vesti je doseglo francosko konsolidacijsko posojilo 20 milijard in 740 milijonov frankov. Od tega je bilo vplačanih 10 in pol milijard v gotovini.

Težkoče pri sestavi nemške vlade

— Berlin, 15. junija. Pogajanja za sestavo nove vlade so sinoči nateleti na nove težkoče, ker vztraja nemška ljudska stranka na tem, da vstopi takoj tudi v prusko vladno koalicio. Na drugi strani je socialno demokratska frakcija sklenila, da že iz državno-političnih ozirov odklanja vpliv na odločitve svojih frakcij v deželnih zborih. Tudi demokratski, centrum in bavarska ljudska stranka so se postavili na isto stališče ter odklanjajo, da bi izvajali kak pritisk na svoje strankarske tovariše na Pruskem. Dolgoletni predsednik frakcije nemške ljudske stranke dr. Campe, na čigar prizadevanje je leta 1924. izstopila nemška ljudska stranka iz pruske vladne koalicije, ni bil od svoje frakcije izvoljen v delegacijo, ki se pogaja s pruskim ministrskim predsednikom Braunom glede razširjenja velike koalicije. Zato je dr. Campe odložil predsedstvo frakcije. Pruski deželni zbor se bo 10. julija še enkrat sestel, ta izvede definitivne predsedniške volitve.

KRVAVA STAVKA NA GRŠKEM

— Atene, 15. junija. Stavka tobačnih delavcev se je sedaj razširila tudi na Solun in Fantio. V obeh mestih so se vršila velika protesta zborovanja proti vladi. V Fantiju je 15 minut po zborovanju eksplozija dinamitna borna. Število žrtv in višina materijalne škode še ni znana.

Sovjetski denar za angleške komuniste

London, 15. junija g. Na večerajšnji seji spodnje zbornice je izjavil tajnik za notranje zadeve, da je preiskava dognala, da je prihajal ruski denar angleškim komunističnim organizacijam po dveh potih. Denar je dobavljaj angleškim komunističnim organizacijam neki uradnik moskovske Narodne banke. Te operacije so bile znane ravnateljem te banke in na podlagi preiskave z dne 20. aprila je bil dotični uradnik odstavljen. Po tej poti so dobile komunistične organizacije do meseca aprila 14.202 funtov. V drugih transakcijah sta bila zapletena dva druga uradnika in od 5. julija 1927 do 20. aprila 1928 so prejele komunistične organizacije po tej poti 13 tisoč 796 funtov. Ta dva uradnika sta bila poklicana pred upravni svet banke in ker nista mogla oddati zadovoljivih pojasnil o tej zadevi, sta bila odpuščena. Ravnatelj moskovske Narodne banke trdi, da niso o teh transakcijah ničesar vedeli in so od pustili tudi druge uradnike, ki so bili zapleteni v to zadevo.

Na zadevno vprašanje je odgovoril podtajnik za zunanje zadeve Locker Lampson, da je bila v Nemčiji v smislu versajske pogodbe prepovedana fabrikacija fosgenovega plina. Dovoljena pa je bila fabrikacija tega plina v industrijske svrhe.

ZALESKI V BRUSLJU

— Bruselj, 15. junija. Poljski zunanji minister Zaleski je včeraj prispel semkaj. Zaleski bo imel razgovore z zastopniki belgijske vlade o raznih mednarodnih zadevah, ki interesirajo obe državi.

Krvave delavske demonstracije v Moskvi?

Pariz, 15. junija. g. V Moskvi je te dni baje prišlo do delavskih demonstracij, katerih se je udeležilo približno 100.000 brezposelnih, večinoma iz gradbene stroke. Prišlo je do spopadov med vojaštvom in brezposelnimi, pri katerih je bilo 18 delavcev, 5 policistov in 7 vojakov ubitih, 87 delavcev, 17 policistov in 15 vojakov pa je težko ranjenih. Oblasti so odredile, da se morajo brezposelni takoj vrniti v svoje domovinske kraje. Ako se ne bi pokorili temu povelju, jih bodo spravili v koncentracijsko taborišče.

Nesreča med shodom

London, 15. junija. (pa.) Med nekim shodom se je zrušila historična streha westminsterske dvorane. Ubite so bile tri osebe in 10 ranjenih.

Nemške reparacije v zadnjih mesecih

Nemčija je v zadnji devet mesecih na račun reparacij izvršila razna velika dela, tako pri nas kakor v Franciji, poleg tega pa je raznim državam dobavila velike množine blaga. V Franciji je Nemčija zgradila tri obrambne nasipe ob reki Verdun, dalje več pomolov v luki Le Havre, napravila je obrežni nasip ob Seini, porušila iz lesa zgrajeno nabrežje v Bordeauxu in zgradila zidano, dalje nabrežje v Cherbourgu v skupni vrednosti 26 milijonov mark. Poleg tega je dobavila Franciji za 41 milijonov mark konj, živine in drobnice in na račun reparacij izvozila tudi za pet milijonov mark filmov.

Jugoslaviji je Nemčija med drugim dobavila za 2.250.000 mark vodnih letal in za 1.640.000 mark knjig in revij. Tudi Japonska je večinoma naročila knjige, dočim je Portugalski dobavila ves material za veliko moderno urejeno farmo.

Brahmaninov preludij

Sloviti ruski komponist, dirigent in klavirski virtuos Brahmaninov, ki je žel za svoja dela in izvajanja po vsem svetu veliko slavo, je znan tudi kot komponist simfonij in pesmi. Zanimivo pa je, da ga široka javnost pozna samo kot avtorja klavirskega preludija, ki je dosegel po vsem svetu velik uspeh. Igrajo ga po vseh kavarnah, vsi diletanti in muzikanti poznajo Brahmaninov preludij. Zato je umljivo, da je izšel v več 100.000 izvodih.

Te dni pa je bil Brahmaninov v Londonu. V intervjuju je izjavil neke-mu novinarju, da ga ta preludij vse življenje tlači kakor mora. V njem vidi svojo tragedijo in samo če ga spomnijo nanj, da popade divja jeza. Novinar ga je seveda radovedno vprašal, zakaj ga preludij tako razburja, na kar je Brahmaninov pojasnil, da se jeji zato, ker je baš ta preludij kot neznanost delo, raznesel njegovo slavo po svetu. Poleg tega ga pa draži misel, da je to kompozicijo prodal založniku za 80 mark, dočim je založnik zaslužil težke tisočake.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 0 — 22.935, Berlin 13.57 — 13.60 (13.585), Bruselj 0 — 7.941, Budimpešta 0 — 9.921, Curih 1093.5 — 1096.5 (1096), Dunaj 7.9835 — 8.0135 (7.9885), London 277.04 — 277.84 (277.44), Newyork 56.73 — 56.93 (56.83), Pariz 0 — 223.4, Praga 168.1 — 168.9 (168.5), Trst 297.8 — 299.8 (298.8).

Effekti: Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 128 den., Kreditni zaod 165 — 175, Vevče 105 den., Ruše 280 — 300, Stavbna 56 den., Sešir 105 den.

Lesni trg: Tendenca nespremenjena. Zaključenih je bilo 13 vagonov, in sicer 12 vagonov desk, smreka - jelka, monte, od 16 m naprej, 18, 24, 28, 38 mm debeline, fco vag. meja po 517.50 in 1 vagon bukovih desk, naravnih, očeljenih, ostrorobih, paralelnih, od 14 m naprej, 27 — 60 mm, 2.2 — 2.7 m dolž. l., fco vag. Sušak po 1000.

Deželni pridelki: Tendenca za žito mirna. Zaključkov ni bilo. Cene so ostale nespremenjene.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Dunaj 799.85, Berlin 13.585, Milan 298.80, London 277.44, Newyork 56.83, Praga 223.40, Praga 168.50, Curih 10.95.

Effekti: Vojna škoda 455.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.1325, Dunaj 73.03, Berlin 124.05, Praga 15.385, Milan 27.30, Pariz 20.40, London 25.325, Newyork 818.95.

Zakaj vodi opozicija obstrukcijo

Opozicija zahteva spoštovanje parlamenta. — Njena obstrukcija je naperjena proti ratifikaciji nettunskih konvencij in proti londonskemu poscjuju.

Beograd, 14. junija.

Obstrukcija, ki jo vodi opozicija v Narodni skupščini, povzroča vladnim krogom velike skrbi. Na vse mogoče načine so že poskušali, da bi strli odpor opozicije, toda opozicija je svesti si pravičnosti svojega boja ter zavedajo se, da ima za seboj večino naroda, ne odneha. Vladinovi so poskušali že vse, da bi našli izhod iz tega za ne skrajno mučnega položaja, a vse, kar ukrenejo, jih le še bolj pokoplje v lastnem blatu. Včeraj je osebno glasilo ministrskega predsednika Vukičevića, v Beogradu izhajajoče »Jedinstvo« javno pozvalo celo na umor obeh voditeljev KDK Svetozarja Pribićevića in Stepana Radića, da bi se na ta način rešili neprestanih in vedno hujših obtožb, ki zadajajo režimovcem vedno hujše udarce. Na vso moč si prizadevajo, da bi prevladali vso odgovornost za posledice, ki jih rodi brezmišelnost, nasilno in nezakonito početje sedanjih vladodržev opoziciji in ji zato podtikajo vse mogoče: da rovari proti državi, da ruši parlamentarizem, da nastopa proti dinastiji in še celo vrsto takih namišljenih grehov po starem načelu: porečem ti, da mi ti ne porečeš! Da je vse to le grdo natolcevanje, s katerim bi hotela Vukičević in Korosec oblatiti opozicijo in njene voditelje pred narodom in na najvišjem mestu, dokazuje tudi sledeča izjava uglednega prvaka opozicije.

Opozicija vodi obstrukcijo v prvi vrsti zato, da prisili ministrskega predsednika Vukičevića in njegove ministre, da spoštujejo Narodno skupščino kot predstavnicu suverene naroda ter da prihajajo redno na skupščinske seje. Tehnična obstrukcija, ki jo izvaja opozicija, je naperjena tudi proti nameravi spremembi skupščinskega poslovnika, s katero hoče vlada in njena večina oropati opozicijo vseh njenih pravic in ji preprečiti, da z njujnimi predlogi spravi pred Narodno skupščino pereče zadeve, za katere se vlada sploh ne briga. Saj je znano, da je morala baš opozicija cele mesece z njujnimi predlogi skrbeti, da je imela Narodna skupščina sploh o čem razpravljati, sicer bi mo-

rala radi brezdelja že davno na počitnice, akoravno čaka cela vrsta nujnih zadev na rešitev. Končno je obstrukcija opozicije naperjena proti ratifikaciji nettunskih konvencij in proti londonskemu poscjuju. Ne moremo dovoliti, da izvede to sedanja vlada, ker vemo že v naprej, da bi storila to na škodo države. Nevarnost nettunskih konvencij bi se dala morda še na kak način ublažiti, če bi jih ratificirala in izvedla vlada, ki ima avtoriteto doma in v inozemstvu. V nobenem slučaju pa ne moremo dopustiti, da najame sedanja vlada veliko inozemsko posojilo, in da naloži narodu ogromno breme, ki se ga ne bo mogel orestiti dolga desetletja. Vladi, ki sklepa tako veliko posojilo, mora imeti predvsem zaupanje celega naroda, mora dati sigurne garancije, da se bo posojilo uporabilo v produktivne svrhe, z zgradbo objektov, ki bodo s svojimi dohodki sami mogli odplačati posojilo, zlasti pa mora dati garancije, da se bo posojilo uporabilo tudi za prečanske kraje, ki bodo morali nositi tudi glavni del bremen za to posojilo.

Vlada poskuša s protikrepi preprečiti nadaljnjo borbo opozicije, toda tu ne bo imela uspeha. S svojo dvetretjinsko večino, s strogim izvajanjem poslovnika, s permanentnimi sejami Narodne skupščine vlada ni mogla zdržati borbe z opozicijo. To je predvsem dokaz njene notranje slabosti, tako radi nesloge in odpora proti postopanju vlade same, kakor tudi zaradi slabe kvalitete večinskih poslancev, ki bi morali braniti vlado. Vladi je zato hotela posreči po skrajnih sredstvih in zaključiti redno zasedanje in zlomiti akcijo opozicije z otvoritvijo izredne zasedanja. Uvidevajoč, da se more računati na moč svoje lastne večine, se je hotela vlada skriti za hrbet drugega ustavne faktorja in angažirati celo krono za borbo proti opoziciji. To pa se ji ni posrežilo. Mi bomo vztrajali v borbi, ker vemo, da gre za pravično stvar. Režim, ki si je okrvavil roke s krvjo naše omladine, režim, ki ne štiti naših najprimitivnejših nacionalnih interesov, ne sme in ne more ostati.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Tragedija zdravnice dr. Žagarjeve. — Dva velika požara. — Tatvina dragocenosti. — Smrtna obsodba. — Bigamist pred sodiščem.

Že včeraj smo poročali o rodbinski tragediji, ki se je odigrala v Dugem Selu pri Zagrebu. Dr. Edita Žagar se je seznanila z železniškim uradnikom Josipom Žagarjem v neki dalmatinski bolnici med vojno, kjer je ležal Žagar ranjen kot kapetan in solunski dobrovoljec. Žagar se je ločil od svoje žene in dveh otrok in prestopil v pravoslavno vero ter vzel zdravnico Birkelbauer za ženo. Nastanila sta se v Dugem Selu. Žagar je bil postajenačelnik in je bil baše umirovljen, ker je prevestno izvrševal svojo službo. V vojni si je tudi pokvaril živce in je bil silno ljubosumen. Tako so bili v hiši prepripi na dnevnem redu, dokler se zakonca nista ločila. Žagar je odšel v Ljubljano. Žagarjeva je prošla za zdravniško mesto v Naru, pa ga ni dobila. To jo je zelo potrla. Od tega dne je pisala tudi dnevniki in ta dan je napisala: Ostanemo mi samo tri možnosti, da se predam na milost in nemilost svojemumu možu, česar ne morem storiti, ker je z menoj pregrdo ravnal. Drugo je, da samostojno živim, kar je tudi nemogoče, ker nisem dobila zaprosenega mesta in tretje, da se preselim na oni svet, kjer vlada večni mir. Žagarjeva se je že pred mesecem pripravila na smrt. V Zagrebu si je nabavila veliko količino morfijina. Njena mati je povedala, da imata namen iti prostovoljno v smrt, samo da morata še prenehati zaradi otrok. Na predvečer samomora se je zdravnica z materjo posvetovala od sosedov in svoje gosposodine. Nihče ni njenega slovesa jemal resno. Hišni lastnik Fran Vernik se je čudil, da zdravnica ni dopoldne prišla iz stanovanja in ker je slutil nesrečo, je to javil srezkemu poglavarstvu. Vlomili so v stanovanje in nudil se jim je pretresljiv prizor. Zdravnica je ležala v postelji in držala v objemu 3 letno Evico. Njena mati je bila tudi v črni in je držala 5 letnega Mirka. Otroka sta bila že mrtva, zdravnica in njena mati pa v globoki nezavesti. Rešili voz je odpeljal zdravnico in mater v zagrebško bolnico. Na mizi so postavili oblovljena pisma na srezko poglavarstvo, po človeku, na družino Milana Dobrovoljca, na moža Josipa in na sestro. Zdravnica je vse uredila za smrt. Pospravila je sobo in položila denar za male dolgeve. V pisnu na občno piše, da ni izvršila obupnega čina v očevisni zmedenosti. Beda jo je gnala v prezgodnjo smrt. Njena mati je umrla v bolnici v sredo, zdravnica pa v četrtek. Ker je zadnje čase uživala morfij, je bila najodpornjša. Žagarjeva se v bolnici ni zavedla. V sredo je njen mož iz Ljubljane vprašal, kako ji je. Zvečer je prispel v Zagreb in ostal pri umirajoči žen vso noč. V četrtek zjutraj je zdravnica bruhnila kri in izdihnila.

★

Iz Subatice poročajo, da je včeraj izbruhnil velik požar v tvornici kavčuga, ki je last industrijskega Beinhuta. Vzrok požara še ni ugotovljen. Požar je nastal v delavnici in se je bliskovito širil po vseh tvorniških prostorih. Tvornica se nahaja v velikem poslopiju, kjer

so v pritličju še nameščene velike trgovine. Tudi trgovski lokali so bili v veliki nevarnosti. Navzlic velikemu naporu gasilcev se je požar kmalu razširil na vse poslopje. Požar je bil vedno večji in vode je začelo primanjkovati tako da je obstojala nevarnost, da se požar razširi še na sosedna poslopja Pašičeve ulice, kjer se tovarna nahaja. Velike množice prebivalstva so se zbirale pred gorečo tovarno in policija je s pomočjo vojaštva komaj vzdrževala red. Okoli 5. ure je goreče poslopje prebrstelo strahovito detonacija. Razletel se je velik kotel v tovarni in nastala je splošna panika. Istočasno so se razširile vesti, da je nastal požar tudi v ulici carja Lazara. To je paniko še povečalo. V tej ulici je res gorela velika stanovanjska hiša, ki je pogorela do tal, ker gasilci zaradi pomankamja vode niso mogli gasiti. Med tem je tvornica gorela še dalje in je pogorela skoraj do tal. Tvornica, skladišče in ves tvorniški material je zgorel. Škoda, ki jo trpi tovarna, znaša nad 2 milijona Din.

★

Včeraj dopoldne so opazili delavci v žagi bratov Kašikov v Hanžicah požar, ki je nastal v strojnici. Ker je zadnje dni solnce pripekalo in so bile osušene vse lesene naprave, se je požar hitro širil in objel v trenutku večji del parne žage. Vsi delavci so bili takoj alarmirani in so začeli gasiti, toda brez uspeha. V pol ure je bila cela žaga v plamenih. Vročina je bila tako velika, da se nihče ni upal v bližino. Veter je odnašal iskre tudi k sosedom in tako se je vnelo tudi veliko skladišče drv v bližini. Na kraj požara so bili poklicani tudi sarajevski gasilci, ki so dospeli v Hadžice s posebnim vlakom in takoj stopili v akcijo. Med tem se je požar razširil še na veliko skladišče. Gasilci so napeli vse sile, da bi lokalizirali požar in obvarovali vsaj sosedno parno žago bratov Naničev in železniško postajo s skladišči. Takoj so izpraznili tudi postajo. Šele popoldne je uspelo požar lokalizirati tako, da ni bilo več nevarnosti. Škoda je velika in se ceni na 1 milijon Din.

★

Iz Dubrovnika poročajo, da so neznan zlikovci odnesli v Gružu v vili Ivana Svilokosa dragocenosti v vrednosti 65.000 Din. Vlomilci so vlomili v stanovanje poročnika Ivana Kerneja in vdrli v omarico, kjer so bile dragocenosti shranjene. Policija je takoj uvela preiskavo, da izsledi tatove. Služkinja je izjavila, da se je javil neki neznanec s pismom in vprašal po stanovanju poročnika Kerneja. Sum je padel na luknjino samo in njenega zaročenca. Oba sta bila aretirana, a odločno tačita vsako krivdo. Med tem se je pa zvedelo, da se je tudi v drugih vilah pojavil neki vojak in vpraševal po stanovanju oficirjev. Preiskava je ugotovila, da je to dijak Rafajlovič. Orožniki so ga aretirali in z njim še njegove štiri tovariše, ki so obdolženi sodelovanja pri veliki tatvini dragocenosti.

Iz Splita poročajo, da je včeraj šibeniška porota obsodila na smrt Božo Mulića. Mulić je imel ljubavno razmerje z vdovo Kato Tohić. Tolićeva je rodila nezakončnega otroka. Po porodu je prišel k nji Mulić in ji vzel otroka ter ga odnesel v okolico, kjer ga je zadavil in vrget v graben. Policija je prišla detektoru na sled in aretirala Mulića in vdovo Kato. Porotniki so spoznali Mulića krivim umoru in sodniki so ga obsodili na smrt, Kato so pa obsodili na 1 leto ječe, ker je pri umoru sodelovala.

★

Včeraj se je pred sodniki v Zagrebu zagovarjal skladiščnik Rudolf Čuklić, nameščen pri tvrdki Nestle. Čuklić je bil obdolžen bigamije, ker je imel dve zakoniti ženi. Prva njegova žena je Kata Vucković, s katero se je oženil na Trsatu. Druga je pa Marija Golob, s katero se je oženil v Zagrebu. Prva Čuklićeva žena ni živela v Zagrebu in ni vedela, da se je njen mož oženil z drugo. Pred dnevi je pa prišla v Zagreb in je našla pri možu drugo ženo. Moža je takoj naznanila policiji in sodišču. Čuklić je bil obsojen na tri mesece ječe in pogojno na 1 leto ječe.

Koncertni večer bitoljske ženske obrtne šole

Gojenke ženske obrtne šole iz Bitolja in njih spremljevalke so stanovale v »Mladiki« in bile gost ljubljanskega mesta. Voditeljica, kakor tudi več spremljevalk, je bilo včeraj pri dvorni dami gospe Tavčarjevi na obedu in pri velikem županu na čajniku. Čez dan si ji družba ogledala vse mestne zanimivosti, zvečer pa so priredile koncert, ki je bil kljub ne posebno primernemu času, ko je že mnogo ljudi — posebej dijaštvo — odšlo na poletni oddih, prav dobro obiskan.

Koncertni večer ravno to ni bil, ali vendar prav ljubezna prireditelj bitoljskih deklic, gojenk obrtne šole, ki so nekoliko peke, recitirale in plesale. Strogo umetniško soditi to prireditev ne smemo, saj njena namera je bila le pokazati, da se ženska deca v Bitolju vzgaja istotako intenzivno v vseh smereh za lepoto kot pri nas na skrajnem državnem zapadu. Mnogi izmed našega občinstva tega do včeraj morda niso prav trdno verjeli. Mlade deklice so prav srčkano zapele najprej državno himno, nato pa tri šopke makedonskih pesmi. Žal je, da so te zelo animirane in ritmično ter melodično bogate narodne pesmi bile preveč »evropski« harmonizirane. Jaz mislim, da naša južna, napol orientalska narodna pesem nikakor ne prenese priprostih glavnih trojev trozgovov 1., 4. in 5. stopnje, ker izgubi s tem svoj nacionalni karakter. Isto velja tudi za makedonske pleske, ki smo jih včeraj slišali v obliki poturija. Melodija je pa ostala, a vse druga je preveč zapadno prirejeno. Zelo lepa je bila recitacija »Kosovske devojke«. Prvi nacionalni del je bil dosti zanimivejši, kot drugi, v katerem smo videli nekoliko gimnastično - ritmičnih scen in Matjevec-Holekove igre »Na livadah Marsa«, ter dve ritmični sliki »Nokturno« in »Kajmakčalan«. Imena avtorjev kažejo, da češki glasbeniki tudi v Bitolju intenzivno orjejo glasbeno ledino. Vsa prireditelj je bila nekoliko predolga, toda je prav lepo uspeša. Občinstvo je bilo dokaj navdušeno ono ni bilo skopo z aplavzom. Včeraj smo znova videli, da ima mladina iz naših vzhodnih delov države široke možnosti, da potuje in se tako seznanja s svojo domovino. Nikakor pa te možnosti nima naša slovenska mladina. Ta ne sme, ali ne more nikamor, ker za take ekskurzije ni na razpolago niti sredstev, niti dovoljenja. In vendar ima naša šolska mladina iste želje in iste pravice do najširšega spoznavanja svoje države. Skoro pa bi imeli prav, če bi trdili, da je za nas prečane druga mera, kot za naše vzhodne brate. Upajmo, da v tem oziru pridejo tudi za naše šole boljše časi.

Višek prireditve pa je bila recitacija Kosovske devojke. Marsikdo je obudoval to krasno narodno pesnitev, ali neprimer - no drugače so jo občutili tisti, ki so jo sinoči slišali predvajati od hčere tužne Makedonije v originalni, pestri domači noši, kakor jo je nosila mlada junakinja Kosovska polja. Prekrasna je bila tudi kolorirana ritmična slika Kajmakčalan. Samo tisti, ki je videl to izvajanje, si lahko predstavljajo, kaj je našim južnim bratom Kajmakčalan, kjer so se borili prvič ramo ob ramo junaki iz vse naše države.

Prireditelj je zaključila ljubka deklica s šaljivim, satiričnim predvajanjem, puščico za tiste, ki mislijo, da je le to dobro, kar je tuje, vse domače pa manj vredno. Predvajateljice so bile nagrajene s cvetjem.

Da se ojačijo čim bolj vezi med našim žensstvom, so v spomin poseta izročila naša ženska društva južnim sestram lepe spominke. Atena jim je poklonila letošnje knjige iz belo-modre zbirke, »Splošno žensko društvo« knjigo »Slovenska žena«, Kolo jugoslovanskih sester« pa je dalo Bitoljskankam velik naroden cekar, poln slaštic in cvetja. Voditelj prireditve, profesor telovadbe in načelnik bitoljskega Sokola, A. Bartipan je prejel od društva Primork zlat venec.

Načelnica ženske obrtne šole iz Bitolja, ga. Vida Kostićeva, je izročila med koncertom slovenskim sestram v roke ge. Tavčarjeve krasno makedonsko ročno delo, v makedonskih vzorcih vezano blazino.

Po koncertu so prirediteljice, spremljevalke od mnogih domačih, odšle na restavracijski vrt »Zvezde«, kjer so po končani večerji zaplesale narodni ples kole. Nekaj jih je danes dopoldne odšlo na Bled, odkoder se vrnejo popoldne. Ob petih popoldne pa vsa družba zapusti Ljubljano in se vrne po precej dolgi turneji domov.

Pravniški kongres v Skopju

Predsedstvo stalnega odbora pravniškega kongresa je sklenilo, da se bo na letošnjem kongresu pravnikov, ki se bo vršil od 3. do 10. oktobra v Skopju, referiralo, diskutiralo in sklepalo o sledečih problemih:

Dušanov zakonik, o katerem bo referiral vseučiliški profesor v Ljubljani dr. Metod Dolenc, koreferenti bodo pa sodnik okrajnega sodišča v Ljubljani dr. Rudolf Sejovic, profesor pravne fakultete v Subotici dr. Milan Konstantinović in odvjetnik v Beogradu dr. Vidan Blagojević.

Tobačni monopol, njegova pravna priroda in njegov pomen za gospodarstvo in državne finance. O tem problemu bo referiral minister n. r. dr. Milan Stojadinović, koreferent bo pa docent pravne fakultete v Ljubljani dr. Albin Ogris.

Agrarno vprašanje v naši državi. O tem problemu bo referiralo šest pravnikov in sicer: bivši pomočnik pravosodnega ministra dr. Lujo Novak bo referiral o splošnih principih agrara, pomočnik ministra za agrarno reformo Miloš Sretenović o agraru v južnih krajih, profesor višje ekonomske komercialne šole v Zagrebu dr. Milan Ivić o agraru v severnih krajih, odvjetnik iz Beograda dr. Vlado Stakić bo koreferiral o agraru v Vojvodini, inspektor ministristva za agrarno reformo dr. Gjoko Bogoević bo referiral o agraru v Bosni in Hercegovini, vladni svetnik v Ljubljani dr. Fran Spiller-Muys o agraru v Sloveniji in inspektor ministristva za agrarno reformo dr. Zvonimir Turina o agraru v Dalmaciji.

Sodelovanje sodnikov in psihijatrov pri določanju zmanjšane odgovornosti. O tem bo referiral profesor pravne fakultete v Zagrebu dr. Stanko Frank, koreferenta bosta pa prvi državni pravnik okrožnega sodišča v Mariboru dr. Ivan Jančić in odvjetnik v Beogradu Vlado Simić.

Vsi referati in koreferati bodo natisnjeni v posebni spomenici IV. kongresa pravnikov in razposlani v avgustu vsem udeležencem kongresa. Diskusije in sekcije se bodo vodile na podlagi tiskanih referatov in koreferatov, sklepalo se bo pa v plenumu kongresa. Prijave za kongres je treba poslati tajniku kongresa Miodragu Filipoviću, sodniku beogradskega sodišča ali pa blagajniku združenja pravnikov Stojanu Jovanoviću. Prijave sprejemajo tudi tajniki združenja pravnikov in sicer v Beogradu M. Zlatanović, v Zagrebu odvjetnik dr. Ivo Politeo, v Ljubljani pa sodnik dr. Rudolf Sajovic. Prijavi je treba priložiti 100 Din na račun stroškov (60 Din za kongres, 25 za spomenico, 10 za udruženje pravnikov, 5 za poštnino). To velja za državne in samoupravne uradnike, do čim plačajo pravniki svobodnih poklicev 160 Din. Za rodbinske člane morajo poslati državni in samoupravni uradniki po 60, pravniki svobodnih poklicev po 120 Din. Glede na veliko število članov združenja je treba poslati prijave čimprej, ker bodo imeli prvenstvo glede stanovanj oni, ki so se prej prijavili.

V svrhu organizacije kongresa se je ustanovil prireditveni odbor, čigar predsedstvo tvorijo predsednik upravnega sodišča Mladen Grašić, predsednik apelacijskega sodišča Mladen Trajanović, sodni general Miloš Konstantinović, predsednik okrožnega sodišča Nikola Veljković, odvjetnik Jusuf Zija-Smailagić in sodnik Dušan Antić.

Sport

Koturaški Savez SHS. Pododbor Ljubljana mesto (Klubi Ilirija, Primorje, Sora in Disk). V nedeljo dne 17. junija t. l. se vrši tretje kolo državnih prvenstvenih dirk na prosti št. Vind nad Ljubljano-Kranj-Zirovnica in obratno. Točno ob 14. uri start »prvorazrednih dirkačev« na km. 100 — ob 14. uri 10 start »juniorjev« na km. 50 — ob 14. uri 20 start k klubski dirki km. 30 »Kolesarskega društva Sora« v St. Vidu nad Ljubljano. Start in cilj za vse dirke pri km. 4200 pred restavracijo Slepi Janez v St. Vidu. — Dirko izvede Kolesarsko društvo Sora ter priredi po dirki sportno veselico z koncertom in srečolovom na prostemem vrtu »Pri slepem Janezu«. Pri veselici sodeluje železničarska godba »Sloga«.

Koturaški Savez SHS. Pododbor Ljubljana mesto. Danes, dne 15. jun. zvečer ob 7. uri odoborova seja v restavraciji »Novi svet«. Zaradi nujnih zadev prvenstvenih dirk, se vsi odborniki vabijo k tem sigurnejši udeležbi. — Predsednik.

Sportna reprezentanca ljubljanske univerze. Za akademsko lahkoatletsko državno prvenstvo nastopijo za ljubljansko univerzo sledeči atleti: dr. Perpar, Stepišek, Močan, Urs, Omladič, Petkovšek, Štolfa, Šaukal, Pučič, Lah, Medica, Frölich, Štreklj, Banko, Smrzi, karadijole, Gašperšič, Orehek, Stegu. Navedeni kolegi naj se javijo v soboto 16. tm., točno pol štiri na igrišču A. s. k. Primorja. Vsak naj prinese seboj črne hlače in šprinterice. Ker so te prve državne meduniverzitetne tekme ob enem važne za sestavo državne reprezentance za svetovni univerzitetni šampionat, pozivam vse imenovane atlete, da se tekmovalna zanesljivo udeležijo. Disiplina in točnost! — Glavni kapetan.

Savezna zvezdana vožnja v Celje. Vsi v Savezu motoklubov kraljevine SHS vsčlanjeni motoklubi se pozivajo, da se s svojim članstvom v čim večjem številu udeležijo te propagandne vožnje v Celje dne 17. tm. Odhod vozačev po dispoziciji klubov, tako, da dosepejo do 10. ure dopoldne v Celje. Ob pol 11. uri sprejem na glavnem trgu v Celju — sprevid po mestu. Popoldne: veselica z godbo z gozdni restavraciji nad mestnim kopališčem v mestni parku. Odhod iz Celja po odredbah klubov. Savez motoklubov kraljevine SHS v Ljubljani.

Kolesarsko in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani vabljane članice in članke ter prijatelje kolesarskega sporta, da se v čim večjem številu udeležijo razvijačnega kolesarskega društva »Ljubljanka« Dobrujnje, ki se vrši v nedeljo dne 17. junija v Stepanji vasi v gostinskih prostorih g. Fr. Kregarja. Istočasno se vršijo ob 15. uri kolesarske dirke. Skupni odhod je iz Ljubljane točno ob pol 14. izpred društvene pisarne, Karlovska cesta 4.

Službeno iz LLAP. K lahkoatletskemu mitingu za državno prvenstvo akademikov, ki se vrši 16. in 17. t. m., se pozivajo kot sodniki gg.: Gregorič, Windisch, Danilo Sancin, Slamič, Rybar, Oblak, Gnidovec, Baltezar, poleg teh še po en zastopnik akademikov iz Beograda, Zagreba in Ljubljane, kot predstavniki sodniške komisije. Zapisnikarja in rediteljstvo postavi Sportna reprezentanca slušateljstva ljubljanske univerze. — Imenovani gospodje naj se sestanejo na igrišču ASK Primorja, v soboto ob 14. in v nedeljo ob 15.30 uri. — Tajnik I.

Hazensko prvenstvo v Mariboru. Stanje prvenstva v Mariboru je sedaj sledeče:

Maribor	2	2	0	0	25	10	4	točke
Mura	1	0	0	1	5	9	0	
Ptuj	1	0	0	1	5	16	0	

Prvenstvo si je torej priborila družina Maribora, dočim je Mura zasedla drugo mesto. Mura ima sicer odigrati še eno tekmo in sicer s Ptujem, ki pa bo najbrž končala v njeno korist.

Teniški turnir v Rogški Slatini. V nedeljo se prične v Rogški Slatini internacionalni teniški turnir, ki ga priredi LSSK Maribor pod pokroviteljstvom predsednika oblasnega odbora dr. Leskovarja. Predpriprave za turnir so končane. Tekmovanje obeta zelo zanimiv sport. Razpis tekmovalne je sledeč: gospodje in dame posamezno, gospodje v dvoje, gospodje in dame v dvoje, juniorji posamezno. Finale je na Vidov dan. — Po dosedanjih prijavah bodo to eden najbolj znamenitih mednarodnih teniških turnirjev v Sloveniji. Sodelovanje je prijavila tudi avstrijska prvakinja gdc. Hagenauerjeva.

Beleznica

KOLEDAR.

Danes: petek, 15. junija 1928; katoličani: Vid; pravoslavni: 2. junija Vidoslav.

DANASJNE PRIREDITVE.

Kino Ideal: »Pod alžirskim solncem. Ljudski kino (Matica): »Tartuffe«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bohine, Rimska cesta, Levstek, Resljeva cesta.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Petek, 15.: »Dobri vojak Švejk«. Gostuje g. Gradiš-Daneš. Izv.

OPERA.

Petek, 15.: Baletni večer. Poslovilni večer g. Vlaka in gne. Wisiakove. Izv. Začetek ob 8. uri.

Sobota, 16.: »Grofica Marica«. Ljudska predstava pri izredno znižanih cenah. Izv.

»Grofica Marica« po izredno znižani cenah. Zadržani vpriizorev te najbolj priljubljene opere bo v letošnji sezoni v soboto in sicer kot ljudska predstava po izredno znižanih cenah. V nedeljo zvečer pa se vpriizori zadnjikrat v letošnji sezoni opereta Čardaška kneginja v običajni zasdbi. Tudi za to predstavo veljajo izredno znižane cene.

Premijera Straussove opere »Salome« se vrši v ljubljanski operi v ponedeljek dne 18. junija. Naslovno vlogo poje ga. Thierrijevja, kot gost nastopi v vlogi Johanaana Robert Primožič. Ostala zasedba je sledeča: Herodiada, tetrahoro ženo poje gospa Medvedova, Atipa, tetrahora Judeje g. Kovč, mladega Sirca Narabota — g. Banov, Herodiadin paž je gdc. Španova. Prvi Nazarenc je g. Betetto, drugi g. Peiko. Zide poje gg. Mohorič, Simončič, Jarc in Rus Josip ter Rumpelj. Vojaka sta gg. Pavlič in Sekula, Kapadokijec — g. Ribič, sužen je g. Marolt. Opera je naštdural g. Niko Stritof, režiral pa ravnatelj opere Mirko Polič. Premiera se vrši za premijerski in D-abonma.

Opazljamo na nocojšnje gostovanje enega najboljših slovenskih igralcev gosp. Daneša, Gradiša v komediji »Dobri vojak Švejk«, v kateri igra vlogo glavnega junaka ga Švejka. To je poslednja dramska predstava letošnje sezone.

I. Javna produkcija gojencev državnega konservatorija v Ljubljani se vrši jutri 16. t. m. ob 20. uri v dvorani Filharmonične družbe Natančičev program produkcije priobčimo v jutrišnji številki. Današnje obvestilo naj velja kot povabilo starišem gojencev, ki na produkciji nastopajo in sploh onim, ki se zanimajo za glasbeno vzgojno delovanje konservatorija. Vstop je prost, pobirajo se le prostovoljni prispevki za kritje stroškov; podrobni spored produkcije stane 3 Din in se dobiva v soboto v pisarni Glasbene Maticе. Starše prosimo, da ne pripeljejo k produkciji otrok, ki še ne morejo slediti posameznim točkam.

Oproščena detomorilka

Nedavno smo poročali o strahoviti rodbinski tragediji, ki se je odigrala v hotelu Moser v Beljaku. Zena učitelja Petučnika je v obupu umorila oba svoja otroka, 3 letnega Wolframa in 6 letnega Walterja. Otročičema je z britvijo prerezal vrat. Nato si je sama prerezala žile na rokah, vendar so ji pa rešili življenje.

Epilog te tragedije se je te dni odigral pred sodiščem v Celovcu. Potučnikova se je morala za svoje dejanje zagovarjati pred porotniki. Pri razpravi je izpovedala, da je živela v veliki bedi, ker jo je mož zapustil in pobegnil v Nemčijo. Bala se je, da umro vsi skupaj od lakote in v obupu je umorila svoja otroka.

Porotniki so soglasno potrdili vprašanje glede umora, potrdili so pa tudi dodatno vprašanje glede umora, potrdili so pa tudi dodatno vprašanje, da je obtoženka izvršila svoje dejanje v duševni zmedenosti. Sodišče je Petučnikovo oprostilo.

Dnevne vesti.

— Vse cenjene naročnike, ki še niso obnovili naročnino, vljudno prosimo, da to čimprej store, ker sicer se bode vsem zamudnikom pošiljanje lista v torek, dne 19. t. m. ustavilo. — Uprava «Slovenskega Naroda».

— Ameriški Čehoslovaki v Jugoslaviji. Med svetovno vojno, ko je preživljal srbski narod pod težo avstro-nemške invazije je najhujše čase, so mu poslali ameriški Čehoslovaki v znak bratske ljubezni sanitarne oddelke pod vodstvom najboljših zdravnikov, poleg tega so pa nabrali mnogo denarja za srbski Rdeči križ. Prva zdravniška misla pod vodstvom sokolskega prvaka dr. Rudiša Jitčinskega iz Chicaga je izgubila mnogo članov, ki jih je ugrabila epidemija pegastega tifusa. 17. februarja 1915 je podlegel v Skopliju zavratni bolezniki kot žrtev svojega poklica mladi česko-ameriški zdravnik dr. Jan Kara iz Chicaga. Ameriški Čehoslovaki, ki so prišli v velikem številu v domovino, da proslave desetletnico osvobodjenja, prirede skupni izlet v Jugoslavijo, da utrdijo prijateljske stike z Jugoslovenci in se poklonijo manom onih, ki so pokopani v jugoslovenski zemlji. Zlasti v Makedoniji. Ameriški Čehoslovaki odpotujejo iz Prage jutri in se ustavijo v Brnu, na Dunaju in v Beogradu. Iz Beograda odpotujejo v Skopje, kjer se udeležijo sokolskega zleta. Iz Skopja se vrnejo preko Dubrovnika, Sarajeva in Zagreba v Prago.

— Jugoslovanski večer v Pragi. Predsednik českoslovaške parlamentarne delegacije na tretji jugoslovensko-českoslovaški medparlamentarni konferenci v Beogradu in Dubrovniku posl. dr. Uhlir je priredil v torek v Pragi na čast našega poslanika Branka Lazarevića prijateljski večer, katerega se je udeležil generalni konzul Cvjetiča, uradništvo našega poslanstva in konzulata ter večina članov českoslovaške parlamentarne delegacije. Posl. dr. Uhlir je v svojem govoru omenjal prisrčen sprejem českoslovaških poslancev in senatorjev v Jugoslaviji in se zahvalil Narodni skupščini, vladi in kralju Aleksandru za izjavo bratske ljubezni. Poslanik Lazarević je naglašal velik pomen demokratičnega sodelovanja slovenskih parlamentov in narodov in nazdravil prezidentu Masaryku.

— Iz državne službe. Na lastno prošnjo je odpustil iz državne službe politično-upravni uradnik pri sreskem poglavarstvu v Ptuj Mihael Zavadla.

— Iz sodne službe. Imenovana sta: kancist pri deželni sodišču v Ljubljani Josip Rajner za pisarniškega predstojnika pri dež. sodišču v Ljubljani, pisarniški predstojnik pri okrožnem sodišču v Celju Anton Zorko na za viš. pisarniškega predstojnika pri istem sodišču.

— Jugoslovanska delegacija na razstavi sodobne kulture v Brnu. Kakor smo že poročali, je bila naša delegacija na kongresu českoslovaško-jugoslovenskih lig v Plznu povabljen tudi na veliko razstavo sodobne kulture v Brnu. Včeraj popoldne sta prispela v Brno minist. n. r. Trifunović in general Jovanović. Na kolodvoru so ju pozdravili župan mesta Tomeš, podžupan Maša, predsednik razstavnega odbora Dresler, zastopnik českoslovaške-jugoslovanske lige v Brnu dr. Rostohar in zastopnik akademškega društva «Jugoslavija» prof. Svetličič. Ostali člani jugoslovanske delegacije so prispeli v Brno včeraj zvečer z brzovlakom.

— Nov geometer. Na beogradski univerzi je diplomiral za geometera vpokojeni uradnik g. Leopold Mandelj. Čestitam!

— Brezposelnost v Beogradu. Koncem januarja je bilo v Beogradu 7327 moških in 774 žensk brez posla, koncem februarja 8055 moških in 913 žensk, koncem marca 6499 moških in 1083 žensk, koncem aprila 8126 moških in 997 žensk, koncem maja pa 5864 moških in 956 žensk.

— Iz diplomatske službe. Tajnik našega poslanstva v Washingtonu Branko Ace-mović je imenovan za tajnika v zunanjem ministertvu. Dosedanji tajnik zunanjega ministertva V. Marinković je imenovan za tajnika našega poslanstva v Buenos Airesu.

— Kirurško-gineloški zavod v Skopliju. Ministrstvo javnih del je odobrilo 3.809.228 Din za gradnjo kirurško-gineloškega zavoda v Skopliju. Zavod začno graditi še letos.

— Zanimanje Dancev za naše Primorje. Naš konzul v Kopenhagnu je prispel na Sušak, od koder odpotuje v Zagreb in v Beograd, pozneje pa v Dalmacijo. Konzul namerava spisati brošuro o lepotah našega Primorja, da vzbudi zanj zanimanje danske javnosti.

— Iz Tržiča. Deška in dekliška meščanska šola priredi v nedeljo, dne 17. tm. v šolski telovadnici in v dveh razredih razstavo vseh šolskih izdelkov. Razstavljeni bodo vsi predmeti, ki jih pošlje šola na mariborsko razstavo vseh slovenskih meščanskih šol. Zato še posebno opozarjamo pt. občinstvo in merodajne činitelje, da si razstavo ogledajo. Tekoče šolsko leto zaključijo meščanska šola s proslavo Vidovega dne v četrtek 28. junija. Vpisovanje za prihodnje šolsko leto se vrši na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija in v soboto, dne 30. junija, vsakokrat od 8.—12. v ravateljstvu pisarni. V jeseni se smejo vpisati le tisti, ki imajo ponavljalne izpite, eventualni zamudniki pa bodo morali delati posebno prošnjo na velikega župana, da jim dovoli vpis, kar je že zopet združeno s stroški. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili tretjo šolsko leto ali peto. S seboj naj prinese zadnji šolski izkaz, krstni list, domovnico in potrdilo o celjenih ko-

zah. Z njimi naj pridejo stariši ali njih namestniki. Za učence iz drugih krajev je na razpolago šolarska kuhinja, kjer dobivajo prav dobro in ceneno hrano. Za deklice je priporočljiv internat pod vodstvom šolskih sester, za dečke pa je dovolj stanovanj na razpolago. Po prizadevanju šole napravi ga. Malijeva celo za dečke internat v manjšem obsegu. — Ravateljstvo.

— Družba Iova. V ponedeljek, dne 2. julija 1928 ob 10. uri se bo pri sreskem poglavarju v Kamniku, soba št. 6 vršila dražba občinskega lova Kamnik, ki je bila razpisana že s tuur. razglasom z dne 25. aprila t. l. št. 6666, a je bila preložena. Glede te dražbe velja isto, kar je bilo s cit. razglasom objavljeno.

— Sestanek društva državnih pisarniških uradnikov. V nedeljo 17. tm. ob 10. uri popoldne se vrši v Mariboru, v Narodnem domu, širši članski sestanek društva državnih pisarniških uradnikov. Poroča odbor.

— Uboj. V ponedeljek smo poročali o brutalnem napadu, ki je bil izvršen pretekli pitek na rudarja Franceta Urankarja iz Zaborja. Ko se je Urankar skupno s svojim bratom vračal z dela domov v tri ure oddaljeno vas Podmilje, ga je napadlo več fantov v bližini župnišča v St. Oboltu. Fantje so na brata metali kamenje in ko sta pred njimi bežala v hosto, so tekli za njima in dohiteli Franceta, katerega so s koli potolkli na tla. France je dobil štiri udarce s kolom po glavi in mu je počila lobanja, dočim je dobil brat Nace nevaren udarec po roki. Težko ranjenega Urankarja so v soboto prepeljali v bolnico, kjer pa je v sredo podlegel poškodbam. Napadalce je izdal brat Nace orožnikom. Kolovodja cele družbe je bil Janez Prvinšek, sin cerkvenega ključarja, katerega so orožniki aretirali, o čemur smo že poročali. Baje gre za političen uboj, ker je bil Urankar naprednega mišljenja in kot naročnik «Jutrac» in «Domovine» klerikalcem v tamošnji okolici trn v peti. Pogreb nesrečnega fanta, ki je bil miren in pošten, bo danes popoldne iz ljubljanske bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

— Pogrešan možik. Dne 29. maja je odšel 28letni delavec Josip Ahčin, rojen v Sv. Duhu in stanujoč v Stražišču pri Kranju okoli 23 precej vinjen od doma. Poprej se je poslovlil od sestanovalec in od hišnega gospodarja, rekel je, da ga ne bodo videli nikoli več in da gre v Savo. Nato je odšel v smeri proti Kranju. Od tega dne ga ni videl nihče več, pač pa je prešla njegova zaročenka Jerica L., delavka v Tržiču, od njega dva dni kasneje poslovilno pismo. Ahčin ji je pisal, da se mu je življenje zagrenilo in da noče več živeti. Pogrešani Ahčin je srednje velike, suhe postave, ovalnega, skoroda prosjonega lica, črnih las, v zgornji čeljusti mu manjka en zob. Obleden je bil v živo obleko, na sebi je imel strajco brez ovratnika, na nogah črne čevlje.

— Vlom v Rodvincih. Dne 11. junija je bilo vromljeno pri posestniku Martinu Grubarju v Rodvincih. Tat je odnesel razno obleko in perilo v vrednosti 2027 Din, pri vromlu ga je pa Grubar zasačil in ga pregnal. Kljub temu se je lopovu beg z vso pokradeno robo posrečil.

— Vreme. Za včeraj je barometer kazal, da se utegne vreme poslabšati, danes jutraj je pa še bolj padel. Včeraj jutraj je kazal še 765, danes pa že 760 mm. Obe ta torej izpremenljivo, deloma morda tudi deževno vreme. Ob nedeljah je vreme sploh rado slabo in najbrž bo tudi to nedeljo izletnikom in turistom pokvarilo veselje. Včeraj je bilo lepo v vsej državi. Zanimivo je, da je temperatura znatno padla, a kljub temu vreme ni stanovitno. Najvišjo temperaturo so imeli včeraj v Splitu in sicer 29 stopinj. V Dubrovniku in Skopliju je bilo 28, v Sarajevu, Beogradu in Zagrebu 24, v Mariboru 23, v Ljubljani 23, v Ljubljani 22.8. Danes jutraj je znala temperatura v Ljubljani 18 stopinj.

Iz Ljubljane

— Iz Kopalnice na Ljubljani. Kopalnice na Ljubljani popravljajo in bo najbrž v nedeljo že odprto. Dno malega bazena so že spravili v vodo, sedaj je treba še kopalnice očediti, kajti bilo je precej zanamerno in poraščeno s travo. Popravilo bo treba na mnogih krajih ves bazen. Deske so segnile in deloma razpadle. Zdi se, da bo kopalnice vzdržalo kvečjemu še eno leto ali pa ga bo treba enkrat za vselej temejlno popraviti oziroma renovirati. Letošnje reparature bodo veljale mestno občino okoli 30.000 Din zato je umljivo, da se cela stvar ne more amortizirati.

— Iz Stalna higienska razstava v Ljubljani je privlačila v času velesejja mnogo posetnikov, ki so si ogledali z zanimanjem posamezne oddelke. Uprava razstave vabi posebno Ljubljance, da posejijo to počno razstavo, ki bo v poletju odprta vsak dan od 8.—12 in 15.—18.

— Iz Na dr. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani. Turjaški trg 4-I. se vrši vpisovanje gojenk in hospitant od 25. in 26. junija 1928, vselej od 8.—12. ure popoldne in od 14.—17. ure popoldne. Na zavodu se poučujejo sledeče tehnik: klekljane čipke, šivane čipke, belo in pisano vezanje, toledo, file, biserna dela in konfektiranje. Redne gojenke se sprejemajo po dopolnjenem 14. letu. Podrobne informacije na zavodu.

— Iz Odkritje Gabronovega spomenika. Koroški rodoljubi odkrili so jutri ob 4. popoldne pri Sv. Križu nagrobni spomenik velikemu borcu in mučeniku župniku g. Antonu Gabronu. Vsi koroški rodoljubi, kakor tudi pokojniki prijatelji in znanci, se vljudno vabijo, da se udeležijo odkritja.

— Iz Krasne dunajske otroške obleke od 34 Din dalje le pri Kristoflič-Bučar, Stari trg, Ljubljana.

— Iz II. drž. deška meščanska šola v Ljubljani priredi v soboto 16. in v nedeljo 17. junija v šolskem poslopiju razstavo risb, pismenih izdelkov in deških ročnih del. Ravateljstvo vabi stariše in vse, ki se zanimajo za meščansko šolo k posetu izložbe. Razstava je odprta oba dneva od 9. do 12. in 15. do 18. ure.

— Iz Vse one, katerim je poslala Zveza obrtnih zadrug po 5 srečk efektne loterije, pa še niso nakazali po poštni položnici 15 Din prosimo, da znesek takoj pošljejo, ker se bo vršilo žrebanje že 28. tm. — Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

— Iz Sočanke. Slike izleta, ki so zelo lepo uspele so vsakemu članu na razpolago, ter se jih dobi proti plačilu Din 6 pri tvrdki Josip Ivančič, Dunajska cesta.

— Iz Društvo «Soča» v Ljubljani naznanja svojim članom, da se nameravani izlet v Mariboru za 8. julija t. l. v smislu sklepa odbora seje z dne 13. junija 1928 prenese za prvo polovico septembra t. l. Natančen dan bomo pravočasno naznanili.

— Iz Gledališka uprava opozarja vse posetnike, da je od danes naprej začel gledaliških predstav točno ob 20. uri zvečer.

— Prostovoljno gasilno društvo v Mengšu priredi v nedeljo 17. junija t. l. veliko vrtno veselico ob priliki blagoslovljenja nove motorne brigadne. Na veselilnem prostoru bodo tudi vaje z motorno brigadno. Sosedje gasilce in cenj. občinstvo se vljudno vabi. — Odbor.

— Iz VI. redni občni zbor Pokojniškega zavoda za nameščenice v Ljubljani se bo

vršil v torek, 3. julija 1928, ob 9. dopoldne v sejni dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Dnevni red: Poročilo predsednika; poročilo revizorjev za preizkušnjo računskega zaključka za l. 1927; sklepanje o bilanci za l. 1927, o uporabi prebitka in odvezi načelstva; določitev zneska za podpore k rentam vdovam z otroci in dvojnimi siroti za 1929 leto v smislu § 6 pravilnika o draginskih dokladah in slučajnosti. — Opomba: Občni zbor je sklepčen, ako je od vsake skupine (službodajalcev in nameščenec) navzoča vsaj tretjina delegatov. Če bi bil občni zbor nesklepčen, se vrši v 6 tednih drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki potem veljavno sklepa brez ozira na število navzočih delegatov. Sklepa se z absolutno večino oddanih veljavnih glasov; za sklepanje o izpremembah statuta pa je potrebna dve tretjinska večina. Predlogi delegatov se sprejmejo na dnevni red rednega občnega zbora samo, ako jih vroče predsedniku najmanj 8 dni prej, predno se vrši občni zbor. O predlogih, ki niso na dnevnem redu, se posvetuje občni zbor samo, če so nujni, o čemer odloča občni zbor z dve tretjinsko večino in nato sklepa o predlogu samem z absolutno večino.

— Ljudski kino (Matica) predvaja samo danes ob 16.30 in 21 izvrstni film, posnet po Molierovi komediji «Tartuffe» z velikimi filmskimi umetniki Emil Jennings, Lil Dagover in Werner Kraussom v glavnih vlogah. Opozorjamo občinstvo, da je ta film samo danes na sporedu. Zato naj si vsakdo preiskri pravočasno vstopnice.

Nobilova ekspedicija v obsegu večnega ledu

Možnost rešitve vedno manjša. — Nesrečno ekspedicijo lahko rešijo samo lomilci ledu ali veliki zrakoplovi. — Celo Norvežani so že obupali.

Kapitan Peary, ki je prvi dosegel severni tečaj, je izjavil, da je polarna ekspedicija mnogo bolj komplicirana nego šah. Raziskovalec ne ve, odkod mu preti smrtna nevarnost. Če velja to za raziskovalce, ki se napotijo v polarne kraje s samni, velja tembolj za one, ki skušajo doseči severni tečaj z aeroplanom ali zrakoplovom. Pretirana samozvest po srečnem poletu zrakoplova «Norge» je privredila generala Nobila na misel poleteti drugič z zrakoplovom na severni tečaj. V kolikor je bila Nobilova ekspedicija sportnega značaja, je še razumljiva, toda če je slo Nobilu za znanstvene cilje, so bili uspehi že vnaprej dvomljivi. To mnenje so izražali vsi polarni raziskovalci. Ko je «Italia» blodila nad Evropo, so vsi strokovnjaki dvomili o njenem poletu na severni tečaj, a nemški inženjerji so celo izjavili, da je katastrofa neizogibna. Nobile je dosegel samo en cilj in sicer ta, da je opozoril ves svet na spretnost in pogum italijanskih letalcev. Seveda se je pa kmalu izkazalo, da je ta spretnost zelo dvomljiva in da je tudi o pogumu težko govoriti. Že tri tedne se zanima ves svet za usodo «Italije», ki je slednjic sporečila, kje se je ponesrečila. Zdi se zanima ves kulturni svet za rešilne ekspedicije, od katerih je odvisna usoda Nobila in njegovih spremljevalcev.

Ozemlje, kjer je običal Nobile.

Baza poleta «Italije» je bil Kingsbay na severozapadni obali Spitzbergov. To je veliko otočje, čigar zapadni in vzhodni del pokriva 1400 do 1700 m visoke gore. S teh gor se pomikajo veliki ledeniki proti morju. Ta pokrajina spominja na Norveško. Globoki fjordi na obali tvorijo udobna pristanišča za ribolovce. V Adventbaju so našli ležišče dobrega premoga in tu so nastali rudniki s kolonijo, kjer bivajo rudarji tudi čez zimo. Blizu je hotel, kamor dovažajo izletniški parniki poleti turiste. Dalje proti severu je Kingsbay z mednarodno meteorološko postajo, sedanjo bazo Nobilove pomorne ladje «Citta di Milano». Na malem Danskem otoku dalje proti severu se vidijo zadnji ostanke hangarja švedskega raziskovalca polarnih krajev Andreja, ki je poletel v juliju 1897 z balonom proti severnemu tečaju, od koder se pa ni več vrnil. Sledove ponesrečene švedske ekspedicije so našli na severovzhodni strani Spitzbergov blizu kraja, kjer je doletela katastrofa «Italio».

Ta severovzhodni del Spitzbergov tvori samostojni otok, znan pod imenom Severovzhodna zemlja, ki jo loči od Spitzbergov morská ožina Himlop, zatrpna malone vse leto z ledom. — Otok pokriva debel led, po katerem je težko hoditi, ker je razpokan. Na severu tvori podoljšek otoku Severni rtič, na severovzhodu pa rtič Leigha Smitha. Med obema rtičema so manjši skalnati otoki, med njimi otok Karla XII. Sedem otokov, otok Foyin itd. Proti severu se razprostira težko dostopna Gilesova zemlja ali Beli otok, od koder je najbližje do zemlje Francisa Jožefa. S teh otokov se je napotil v juliju 1828 Peary s samni po polarnem ledu na severni tečaj. V to pusto pokrajino je zanesel vihar Nobilov zrakoplov, ki se je na ledu razbil. Led ni gladek, marveč razpokan in pokrit z debelimi ploščami, kakor spomladni na večjih rekah, ki čez zimo zamrznejo. Zato je zelo težko hoditi po njem zlasti še, ker nosi morje ledene plošče na vse strani, tako da polarni raziskovalec nikoli ne ve, ali se približuje svojemu cilju ali pa se oddaljuje od njega. Pri tem so polarni raziskovalci v neprestani nevarnosti, da led pred njimi ali pa pod njimi počni in da se pojavi nenkrat odprto morje.

Rešitev Nobilove ekspedicije je torej zelo težavna. Najlažje bi prihiteli

Nobilu na pomoč z letalom, če bi bilo mogoče pristati na ledu. Nobilova ekspedicija je razdeljena v tri skupine. Zvezo s Kingsbayem in obema pomožnima parnikoma ima samo skupina, v kateri je tudi Nobile. Parnik «Braganza» je običal v ledu v Moselbaju, parnik «Hobby» pa v morskí ožini Himlop. S parnika «Hobby» je startal kapitan Holm, ki je krožil nad polarnimi kraji, pa ni mogel najti ponesrečene ekspedicije. Tudi skupina lovcev, ki je odšla proti severu peš, ni našla Nobilove ekspedicije. Nobila in njegove spremljevalce je zaneslo najbrž proti jugovzhodu med Spitzberge in zemljo Francisa Jožefa.

Karakteristična je pomožna akcija. Italijanska vlada jo je prvotno odklonila, pozneje, ko je spoznala, da stvar ni tako enostavna, se je pa sprijaznila z mislijo, da lahko rešijo Nobilovo ekspedicijo samo države, ki razpolagajo z vsemi tehničnimi pripomočki in z izkušninami raziskovalci polarnih krajev. Iz Milana je odletel kapitan Maddalena, ki pa radi slabega vremena ni mogel preleteti Alp. Zato je ubral drugo smer južno od Lyona. Rusi, ki zdaj z vso naglico organizirajo pomožno ekspedicijo, so prvotno odrekli pomoč, ker so zvedeli, da hoče Nobile proglasiti aneksijo zemlje Francisa Jožefa, ki naj bi postala italijanska. Za to zemljo se je potegovala že l. 1920 sovjetska vlada, ki tudi Spitzbergov ne prizna Norveški. Šele, ko je postalo jasno, da je Nobilova ekspedicija v smrtni nevarnosti, je Rusija poslala proti severu dva velika lomilca ledu. Zal plove največji lomilec ledu s polno paro iz Petrograda okrog Skandinavije, toda Spitzbergi lahko doseže v najboljšem slučaju v petih dneh. Vse rešilne ekspedicije so odvisne od vremena. Parniki lahko dosežejo Nobilovo ekspedicijo samo, če bodo v ledu dovolj široke razpoke. Toda razpoke v ledu so na drugi strani največja nevarnost, ki preti Nobilovi ekspediciji. Italija je dosegla s svojo ekspedicijo na severni tečaj baš nasprotno, kar je hotela. Namesto občudovanja in priznanja, je prišlo obžalovanje in sočutje z nesrečnimi spremljevalci generala Nobila.

Del ekspedicije že izgubljen?

30. maja. Zvečer se je ločila kakih 12 km severno otoka Foyin od obeh glavnih skupin Nobilove ekspedicije trojica, in sicer italijanska majorja Mariani in Zappi ter švedski učenjak Marglen. Ta skupina se je napotila proti Severnemu rtiču v nadi, da doseže kopno. Usoda te trojice je najbrž že zapečatena. Tudi posadka, ki jo je odneslo morje po katastrofi zrakoplova na ledni gori proti vzhodu, je najbrž že izgubljena. Kapitan Holm in njegov mehanik sta morala pristati v Brandybaju, kjer so ju napadli beli medvedi. Letalca sta morala stati vso noč na straži. Po zadnjih vesteh, ki so jih prejeli v Rimu od Nobila, so ranjeni trije člani ekspedicije. Prof. Marglen je bil ranjen na roki, višji mehanik Cecioni ima zlomljeno desno nogo pod kolenom, Nobile je pa ranjen na roki in na desni nogi. Marglen si je kmalu pomogel, tako da je lahko odšel dne 30. maja proti Severnemu rtiču. Cecioni je pa težje ranjen in ne bo tako kmalu okreval.

Kaj vse potrebujejo nesrečneži.

Nobile je prosil, naj mu pošljejo orožje, obutev, lekarstva in poljsko kuhinjo. Poleg tega je izrazil željo, da bi mu poslali na pomoč zrakoplov velikega akcijskega radija, ker je prepričan, da mu z manjšim zrakoplovom ne bo pomagano. Rešilna ekspedicija naj bi vzela s seboj tudi sestavne dele radio-postaje, zlasti akumulatorje. V svojem poročilu, ki ga je poslal Nobile o kritičnem položaju ekspedicije italijanski vladi, pravi med drugim:

Zaneslo je nas med ledene gore, od koder vidimo otoke in obalo severovzhodne zemlje. Veter nas žene vedno dalje, vsak dan eno ali dve milj. Zrakoplov je izgubljen. Dva naša tovarisa imata zlomljene noge. Čim se pojavi vaš zrakoplov na obzorju, zažgemo ogenj, da se bo videl dim daleč naokoli. Streljali bomo tudi z revolvi, da vas opozorimo nase. Ledeno goro, na kateri smo obitčali, smo porbarvali z rdečo barvo, da jo boste lahko videli iz zračnih višav. Hrane imamo v najboljšem slučaju za 50 dni. Pogrešamo pa obutev, orožja, srčeliva, rešilnih čolnov, sani, lekarstva in cigaret. Tu je nebo stalno zastrto, toda iz višine 500 m se vidi daleč naokrog. Radioporočila lahko sprejemamo, toda čez nekaj dni ne bomo mogli več pošiljati radioporočilk, ker so začeli akumulatorji pešati. Nujno prosimo, da nam pošljete tri rešilne čolne. Radiopostajo na parniku «Citta di Milano» slišimo dobro, toda rimska oddajna postaja San Paolo se sliši ponoči mnogo bolje.

Larsen obupal.

Kapitan Larsen, ki se je mudil še v nedeljo na parniku «Citta di Milano», je po naravi zelo trezen, pogumen in flegmatičen mož, toda usoda Nobilove ekspedicije ga je spravila iz ravnotežja. Ze v nedeljo je hotel startati s svojim hidroplanom, toda gosta megla je start preprečila. Odletel je šele o polnoči. Kapitan parnika «Citta di Milano» mu je naročil, naj prodre čim dalje proti severu in poišče primeren kraj, ki bi lahko služil za operacijsko bazo nadaljnjih pomožnih akcij. Larsenov hidroplan lahko ostane v zraku največ 5 do 6 ur. Zato bi morala biti operacijska baza čim bližje ponesrečenemu zrakoplovu. Čim bi Larsen našel Nobilovo ekspedicijo, bi ji vrnil pismo, v katerem bi našli nesrečni moralo oporo in uteho. Larsen meni, da je to vse, kar bi mogel storiti. Živila, obleko, akumulatorje in druge potrebščine bi bilo mogoče poslati ponesrečenemu samo z velikimi letali, ki jih mora poslati v polarne kraje Italija.

Pesimizem norveških strokovnjakov.

Vreme na Spitzbergih se je zadnje dni izpremenilo. Zdi se, da bo močan severozapadni veter in začelo se snežiti. Zato se je bati, da bo rešitev Nobilove ekspedicije še težja, zlasti pa je v nevarnosti trojica, ki se je napotila peš proti Severnemu rtiču. Norveški strokovnjaki smatrajo, da je položaj Nobilove ekspedicije zelo kritičen. Ledene mase severno od Spitzbergov mejnajo dan za dnem svojo smer in zato je malo upanja, da bi mogla Nobilova ekspedicija brez tuje pomoči doseči kopno. Norveški strokovnjaki se strinjajo v tem, da je Norveška v danih razmerah storila vse, kar je bilo mogoče. Naglašajo pa, da bi bilo treba poslati velika letala in lomilce ledu čimprej in da je nastala v tem pogledu zamuda, ki lahko postane usodna. Po zadnjih poročilih iz Kingsbaya je razvidno, da ni o sedmih članih posadke «Italie», ki jih je nesel veter na ledeni gori z ostanke zrakoplova proti vzhodu, nobenih zanesljivih vesti. Letalo tipa «Dornier Wall», ki je bilo poslano iz Italije Nobilu na pomoč, more doseči Spitzberge šele danes ali jutri. Italijanski hidroplan «Savoya 55», ki ga je poslala italijanska vlada na pomoč posadki «Italie», se je moral v sredo popoldne zaradi pomanjkanja bencina spustiti na jezeru pri Alsmeerju. Posadko hidroplana tvorijo major Maddalena, štirje častniki in en mehanik. Ko so izpolnili zalogo bencina, je hidroplan ob 16.45 ponovno startal in pristal v amsterdamskem mornariško-letalskem pristanišču Schellinwoude. Maddalena je vzel s seboj 3500 litrov bencina in nadaljeval včeraj polet proti Hamburgu, odnosno Stockholmu.

Srečke

drž. razredne loterije Zadržne hranilnice, r. z. z. o. z., v Ljubljani, so interesentom v Mariboru na razpolago v upravi «Večernika» na Aleksandrovi cesti št. 13.

Iz Celja

—c Porota. Razprava proti 30letnemu Alojziju Zemljaku iz Stare vasi pri Vidmu, ki je bil obtožen umora gostilničarke Ivčičeve v Stari vasi, dalje tatvine moštince, tatvine kokoši in radi prepovedane nošnje orožja, je trajala v sredo do 10. ure zvečer. Porotnikom so bila stavijena vprašanja glede umora, tatvin moštince in kokoši ter prepovedanega nošenja orožja. Zanimali so vprašanje umora in tatvine moštince, potrdili pa vprašanja radi tatvine kokoši in nošenja orožja. Sodni dvor je oprostil Zemljaka od obtožbe umora in tatvine moštince, glede ostalih dveh vprašanj pa ga obsodil na dva tedna zapor, katerega pa je obtoženc že odsedel v preiskovalnem zaporu. Zemljak je bil takoj izpuščen na svobodo. — S tem je bilo porotno zasedanje zaključeno.

—c Gradbeno gibanje. Velika trinadstropna hiša, ki jo gradijo na Kralja Petra cesti, je pod streho in bo za stanovanja gotova pred zimo. V Zrinjsko-Frankopanski se gradi več novih vil istokato na Jožefovem hribu.

—c Koncert Celjskega pevskega društva se vrši jutri v soboto ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani Celjskega doma. Prireditvev bo nudila lep užitek in na koncert ponovno opozarjamo.

— Evidenco stanovanj v Tillerjevli vodi g. dr. Milko Hrašovec. Interesenti naj se izvolijo obrniti na njega.

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN.

Manfred je vzel hotelski račun, ki je imel na zadnji strani vrsto števil, in je pokazal na število, ki je bilo debelo podčrtano.

«10/7,» je rekel. «To velja za naš kipec in razlaga je kaj priprosta. Barberton je zasledil zakladnico s takimi-le liki. Najlažjega je vzel s seboj. Poglejte te številke! Like je stehal in je za enega od njih dobil 21 funtov. Več tehtnica najbrže ni beležila. Kar je bilo več, je mogel le ceniti — in od tod opazke, približno 24, približno 22.»

Meadows je odprl oči in usta. «Po tem takem ga niso imeli namena oropati,» je povzel po kratkem premisleku. «Kovčeg je bil nedotaknjen. Podplatov mu torej niso žgali zato, da bi mu izrgali skrivnost zakladnice in malika; najbrže zanj niti niso vedeli... Ne bilo bi jim težko oropati ga; če so pa vedeli za ta zlati kipec, mu najbrže niso pripisovali posebne cene.»

Ozrl se je po sobi. Na zidu kamina je ležal kos rjavega papirja.

Meadows ga je pobral, si ga ogledal z vseh strani in ker ni videl na njem ničesar pisanega ga je položil nazaj, kjer ga je bil vzel. Za njim ga je vzel v roke Manfred, ki ga je zamišljen vrtil med prsti.

«Važno je,» je rekel Meadows in se poslednjič razgledal po sobi. «Važno je, da najdemo Mis Leicestrovu.»

Manfred je prikimal.

«To je ena naših nalog!» je odgovoril počasi. «Druga naša naloga pa je seveda, da poiščemo Johnnyja.»

«Johnnyja?» se je zavzel Meadows in je nezaupno pogledal Manfreda. «Kdo je Johnny?»

«Johnny?» George Manfred se je lokavo nasmehnil. «Johnny — to je ena tistih mojih tajnosti, ki sem vas zanjo prosil dovoljenja, da jo smem obdržati zase.»

6.

Chester-Square.

Ko je Mirabela Leicestrovu prišla v Chester-Square, so bili njeni občutki čudna mešanica začudenja, radovednosti in zadrege. Ta zadrega je bila uspeh izhvalov njene spremembevalke, ki je kar nenadoma in docela nepravilno prevzela vlogo njene najintimnejše prijateljice in stare znanke.

Mirabela je imela deklico za gledališko igralko, torej za članico poklica, v katerem je pojav nenadnega strastnega prijateljstva nekaj povsem vsakdanjega.

Zdelo se ji je čudno, da teta Alma ni prišla v mesto, še bolj čudno se ji je pa zdelo, da je bila Alma znana z Newtonovimi. Res, bila je že v letih in je imela svoje posebnosti in skrivnosti. Toda to ni bil še nikak razlog, da bi bila Mirabeli zamokčala poznanstvo z rodbino, s katero je bila toliko intimna, da je zapuščala njenemu varstvu svojo nečakinjo za dobo njenega bivanja v mestu.

Mirabela je imela dovolj časa za razmišljanje: zakaj Hana Newtonova je

čeblija brez prestanka. Kadar ji je stala kako vprašanje, ni nikdar čakala odgovora, ker je bilo vprašanje zadovoljivo odgovorjeno navadno že prej, ko je bilo izrečeno.

Chester-Square, ta čestitljivi del Belgravije, je impozantna četrt mesta. Velika hiša, v katero je deklico vedel lakaj, bi morala ugajati tudi manj dovtupnim ljudem kakor je bila Mirabela Leicestrovu. Prišla je v velik salon, ki je segal od pročelja hiše do dvoriščne fronte; hiša sama pa se niti tam ni končavala, nego se je še dokaj daleč razprostirala podolgovat hladen cvetličnjak, poln lepih cvetic.

«Monty se še ni vrnil,» je drdrala Johana. «Draga moja, baš sedaj je strašno zaposlen... z državnimi papirji in delnicami... in sličnimi rečmi.»

Pripovedovala je tako, kakor da bi bili «papirji in delnice in slična roba» bog zna kaka čudesa, ki so se pojavila šele predvčerajšnjim zgolj zato, da zaposle mistra Montyja.

«Gotovo je zopet hausse, ne?» je smehljaje vprašala Mirabela.

Ta izraz je bil Johani očitno nekoliko tui.

«Da—aa, mislim, da je. Vi gotovo ne veste, draga moja, kaj znači efektna borza? Vsakdo, kdor ima z njo posla, je bogat da se ne da povedati. Denarij, ki se tam zasluži, so upravi bajni. In dekleta imajo z njimi, če so pametna, lahko strašno lepo življenje. Gledališče... izleti... obleke... biseri... Veste, Montyju bi se ne zdelo nič posebnega, podariti kakšni deklici biserno ovrtnico, če bi mu bilo dekle všeč.»

Johana se je kretala na zelo nezanesljivi tleh. Navodila, ki jih je bila dobila, so bila zelo enostavna in določna: «Vzemi jo v Chester, skušaj si pridobiti njeno zaupanje in ne dai ji vedeti, da poznam Oberzhona!»

Kakšen namen je tičal za tem, da so Mirabelo Leicestrovu spravili v Chester-Square, in kateri smoter je Monty zasledoval s svojim ravnanjem. Hana ni vedela. Igrala je to vlogo le zaradi lastne varnosti: pripravljala si je tla z govornicami in lepem življenju in velikanskim bogastvom, če bi kdo kaj takega zahteval od nje. Zakaj kakor mnoge njene prijateljice, je tudi ona občutila svet strah pred Montyjevim neodobranjem, ki se je navadno javljalo na zelo neprijeten način.

Mirabela se je na tihem smejala. «Nisem vedela, da so borzni meštariji tako bogati,» je suho pripomnila, «in lahko vas zagotavljam, da jih je mnogo, ki niso.»

Budalost o biserih, ki bi jih Monty daroval deklici, ki bi se mu znala prikupiti, je taktično preslišala. Bila si je že na jasnem, v katero kategorijo naj postavi Johano; dognala je, koliko je vredna njena vzgoja, presodila je po priliki, kako daleč sega njena inteligenca, in se je čudila, da je mogel človek take pozicije, kakor jo je zavzemal njej sicer še nepoznani Mr. Monty, svoji sestri dovoliti, da hodi po svetu brez blagodatni kolikor toliko dobre vzgoje.

**Pristopajte
k Vodnikovim družbi!**
Rok za prijavo do 30. junija.

General Čangtsolin umrl

Od poglavarja razbojniške tolpe do neomejenega gospodarja cele pokrajine. — Čangtsolin je bil do svoje smrti agent Japonske.

Usoda generala Čangtsolina, bivšega poveljnika severnih armad in diktatorja Kitajske, ki je podlegel ranam, zadobljenim na umiku pri zadnjem porazu svoje armade, je najromantičnejša, kar jih pozna zgodovina znamenitih vojskovodij. Čangtsolin je bil rojen pred 56 leti neke na jugu Kitajske kot sin siromašnih roditeljev. Njegov oče je bil kul in je moral trdo delati, da je preživljal svojo rodbino. Tudi sina bi zadela ista bridka usoda, da ga ni doletela 1. 1894 nesreča s tem, da so ga cesarski biriči prišli in odgnali na vojno proti Japonski. To je bila kratka in čudna vojna. Zemlja vzhajajočega sonca je imela takrat že evropsko orožje, pa tudi dobro izvežbano in disciplinirano armado. Stara tradicija samorajev se je mešala tu z novim z zapada prinesenimi imperijalističnimi tendencami. Kitajska je dotlej spala. Mladi Čangtsolin je pobegnil z bojišča prej, predno je videl sovražnika in nihče bi pozneje ne spoznal v tem ponižnem mladeniču, ki je služil kot vrtnarjev pomočnik v samostanu francoskih usmiljenk, moža, ki bo držal v rokah usodo Kitajske. V bitkah pri Nuzianu in Tiencinu je prejel Čangtsolin bojni krst in tu se je pričela njegova vojaška kariera.

Čim se je vojna vzhra poglegla, je pobegnil iz samostana in slučajno je našel na cesti več pušk, kar je dalo njegovo življenje novo smer. Čangtsolin je zbral okrog sebe tolpo vojaških beguncev in drugih sumljivih elementov in tako je postal vojskovodja brez armade. Toda imel je srečo in čez 10 let, ko je izbruhnila rusko-japonska vojna, ga že vidimo kot poglavarja zloglasnih Čunguzov, ki so delali Rusom velike preglavice. Čangtsolin je postal takrat zaveznik Japonske in kot tak je ostal do smrti. Po miru v Portsmouthu je postal Čangtsolin pravi vladar Mandžurije. Pekinška vlada ga je morala priznati in oficijelno potrditi kot neomejenega gospodarja Mandžurije. Sprejet je bil v armado in dobil je visoka odlikovanja. Postal je polkovnik in dobil je red Tigra III. stopnje. Toda najprej je moral doprinesei dokaz svoje sposobnosti in lojalnosti. V njegovem rajonu so še vedno ropale razbojniške tolpe njegovega bivšega kolega Tulusana in Peking je zahteval glavo tega zloglasnega razbojnika. Čangtsolin je mirno izdal svojega tovariša. Povabil ga je na gostijo in ko je odhajal, je naročil svojemu vojakom, naj ga umore. Prijateljevo glavo je poslal na cesarski dvor in zato je bil imenovan za guvernerja.

Po prevratu 1. 1911 je postal Čangtsolin neomejen gospodar severne Kitajske. Pekinških vlad in parlamenta ni priznaval in polagoma je širil svojo moč tudi proti srednji Kitajski. Po svetovni vojni so prodrl v Mongolijo boljševiki in na Kitajskem je zavladala anarhija. Po letu 1920 je zavladal v srednjih provincah general Vupeifu, na jugu pa Sunjatsen.

Spopadi med pretendenti so bili neizogibni. Peking je postal pozorišče krvavih spopadov, predstniki republike, predsedniki vlade in parlamenta so se menjali, po vrsti so bili aretirani in izgnani, poklicani zopet nazaj in znova izgnani. Leta 1923 se je moral Čangtsolin kljub Sunjatsenovi podpori umakniti močnejšemu Vupeifu. Končno je pa vendar zmagal in Vupeifu je moral pobeigniti v notranje province. Toda Čangtsolin ni postal neomejeni gospodar severne Kitajske, ker je moral deliti svojo moč z generalom Fencem, ki mu je pomagal do zmage.

Na videz je zavladalo premirje in poedin generali so se pobotali. V proklamacijah se je govorilo o narodni in ljudski vladi. Sunjatsen je odpotoval iz Kantona v Peking, misleč, da je napočil čas, ko bo lahko zavladal nad Kitajci. Odpotoval je tudi na Japonsko, da pridobi Japonce za skupno borbo proti boljševikom, proti kapitalističnim izkoriščevalcem ter zamorskim hudičem iz Evrope in Amerike, kakor nazivajo Kitajci belokožce. Toda ana poti ga je prehitela težka bolezen. Časna vlada je bila brez moči, v deželi je zavladala zopet anarhija. Prezident Tuančiju je bil slaboten in zmešnjave so dosegle vrhunec, ko je prišlo pri socialnem konfliktu v šanghajskih predelnicah do krvavih izgrediv proti tujcem. Radikalna mladina je začela kometirati z boljševiki. General Feng se je pridružil nacionalno-socialističnemu pokretu, vlada je pa na Čangtsolinov pritisk popustila in se začela pogajati z velesilami, da se prepreči konflikt. V Mandžuriji se je pojavila ta čas nevarna boljševiška agitacija.

Vseh šest let državljanske vojne na Kitajskem je igral Čangtsolin najodličnejšo vlogo. Njegova provinca Mandžurija je imela vojaško in politično tako ugodno lego, da je lahko Čangtsolin kljuboval vsem svojim nasprotnikom. Ni dvoma, da je bila glavna tajna njegove moči v japonski protekciji. Kot japonski agent je začel, kot japonski agent je končal. Nekaj časa je bila njegova moč tako velika, da je segal celo po cesarski kroni. O vojaških sposobnostih Čangtsolina je težko govoriti, ker so dvomljive, dasi je dosegel kot vojskovodja velike uspehe. Pač pa je bil izborni administrator. Končno se je moral ukloniti nacionalističnemu in demokratičnemu pokretu, pa tudi Japonci so ravnali z njim kakor z orodjem, s katerim so

hoteli utrditi svoj moč na Kitajskem. Čangtsolin je podlegel rani, ki jo je zadobil pri napadu na vlak, s katerim se je vračal iz Pekinga v Mukden.

Katastrofa pri novi stavbi v Pragi

V sredo proti večeru se je pripetila v Pragi pri novi stavbi zopet težka nesreča. V ulici Revolucije kopljejo stavbišče za novo poslopje. Izkopali so že 10 m globoke rove za fundament, ko se je zemlja naenkrat sesula in potegnila za seboj tramovje, s katerim so bili rovi podrti. Večina delavcev je pravčasno odskočila in se rešila. Dva delavca in sicer Oskarja Kirschnerja in Jana Prevratila, je pa podšlo tako, da so ju potegnili izpod razvalin mrtva. Več delavcev je odneslo težke in lažje poškodbe.

Nesreča je nastala na ta način, da je počila vodovodna cev, po kateri je tekla voda v garažo sosedne hiše. Voda je razjedila zemljo na novem stavbišču tako, da se je velik del globokih rogov sesul.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Silna nevihta nad Prago

V sredo dopoldne je divjala nad Prago silna nevihta, med katero je neprestano grmelo in treskalo. Nevihta je zahtevala tudi človeško žrtev. V oparko «Unitaska» je petkrat tresčilo. Strela je šla skozi dimnik v sušilnico in delavska stanovanja ter povzročila mnogo škode. V eni sobi je zadela spečega paznika Jana Greguša. Mož je po nočni službi spal in tako se niti zavedal ni, kdaj se je preselil na oni svet. Očividci sicer pripovedujejo, da je nesrečnejši se dihal, ko je udarila strela, toda zdravnik dr. Pešek je mogel ugotoviti samo smrt. Gregušovo truplo je bilo vse obžgano.

Mož je ležal po nočni službi oblečen in je imel v žepu velik nož, ki je najbrž pritegnil strela. Strela je ranila šest oseb, od teh tri težko. Težko ranjene so prepežali v bolnico, lahko ranjeni so pa ostali v domači oskrbi.

Makulturni papir

kg à Din 4'—

orodaia uprava „Slov. Naroda.“

Za stavbe

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les vsako množino v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo.

FRAN SUŠTAR,
lesna industrija in trgovina, parna žaga
Ljubljana, Dolenjska cesta

Dobra šivilja

išče službo ev. prevzame delo tudi na dom. Ponudbe na upravo lista pod »Solidno delo«. 1148

Šivilja

za damske obleke in perilo gre živat na dom. Ponudbe na upravo lista pod »Šivilja/1166.

Hrastovo spalnico

svetlo politirano, čedno izdelano, prodam. Postavim na dom ali kolodvor za ceno 3500 Din ter jamčim za les dve leti. Interesentje naj se obrnejo na naslov: Stofla Anton, mizar, mojster, Spodnje Loke, pošta Lukovica. 1171

Stanovanje

1 večje sobe s kuhinjo išče uradniški zakonski par (3 osebe) v stari ali novi hiši. Vselitev 1. ali 15. julija. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanje/1174.

Ivan Genussi

plestarkstvo in tiskarstvo

Igriška ulica 10

Za delo se jamči. — Cene nizke! 59-T

Spreten žagar

k polnojarjeniku — z večletno prakso — se takoj sprejme. — Fran Suštar, parna žaga, Ljubljana. 1178

Postrežnica

išče službo za popoldanske ure, evn. gre tudi za hišnico. Ponudbe na upravo lista pod »Postrežnica/1067.

Gospodična

stara 24 let, veča tudi v gospodinjstvu, išče službo vzgojiteljice k enemu otroku. Dopise na upravo lista pod »Poštena 1007«.

ZADRUŽNA HRANILNICA

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z. v LJUBLJANI, Sv. Petra cesta 19

Podeljuje vsakovrtno kredite, eskomтира menice, inkasira fakture ter izvršuje razen deviznih in valutnih vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema hranilne vloge na knjižice ali v tekočem računu ter jih obrestuje po dogovoru najugodnejše.

Kot pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije vodi poseben oddelek za njih prodajo, poleg tega prodaja tudi srečke Ratne štete na obroke pod zelo ugodnimi pogoji